

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI

DR. RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.
MAGISTRAT

Kumpilazzjoni Numru 231/2020

IL-PULIZIJA
(Spettur Lianne Bonello)

-Vs-

FRANCIS LARRY SCIBERRAS

Illum, 15 ta' Jannar 2024

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra **FRANCIS LARRY SCIBERRAS** ta' 51 sena, iben Valentine u Rose nee` Schembri, mwieled Manhattan New York City, fl-10 ta' Settembru 1968, residenti 71, Dewdrops, Triq A.M. Valperga, Fgura, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 536789M li tressaq quddiemha akkużat talli f'dawn il-gzejjer, bejn Ġunju 2018 u Diċembru 2019, b'diversi atti magħmulin minnek, ukoll jekk fi żminijiet differenti u li jiksru l-istess dispożizzjonijiet tal-liġi u li ġew magħmula b'riżoluzzjoni waħda, fil-kapaċita' tiegħel ta' surġent tal-Pulizija bin-numru tas-servizz PS 853:

1. Irrendejt ruhek komplici ta' frodi billi b'mezzi kontra l-ligi jew billi ghamilt uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi nqdejt b'qerq ieħor, ingann, jew billi wrejt ħaga b'ohra sabiex iġġieghel titwemmen l-eżistenza ta' intrapriżi foloz, jew ta' ħila jew setgħa fuq ħaddieħor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex tqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, ghamilt qligh bi ħsara ta' aktar minn ħames mitt ewro (€500) iżda anqas minn ħames elef euro (€5000), għad-dannu ta' Transport Malta u/jew Infrastructure Malta u/jew l-Korp tal-Pulizija u /jew entitajiet ohra;
2. Kif ukoll talli fl-istess data, lok u ċirkostanzi bi ħsara ta' ħaddieħor, irrendejt ruhek komplici ta' frodi nnominata billi ghamilt xi qligh b'qerq ta' aktar minn ħames mitt ewro (€500) iżda anqas minn ħamest elef euro (€5000) għad -dannu tal-istess entitajiet;
3. Irrendejt ruhek komplici fl-għoti ta' dikjarazzjonijiet foloz jew tagħrif falz lil Awtorita' Pubblika, kif ukoll komplici fl-użu tal-istess dikjarazzjonijiet foloz;
4. U aktar talli bħala uffiċjal jew impjegat pubbliku, sirt ħati ta' reat li kellek tissorvelja biex ma jsirx jew li minħabba l-kariga tiegħek kellek id-dmir li timpedixxi;

Il- Qorti hija ġentilment mitluba sabiex f'każ ta' sejbien ta' ħtija tikkundanna lill-akkużat għal ħlas ta' spejjes li jkollhom x'jaqsmu mal-ħatra ta' esperti jew periti fil-proċeduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitlu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti hija mitluba wkoll biex skond dak li hemm maħsub fl-Artikolu 190 ta' Kap 9, f'każ ta' sejbien ta' ħtija, l-Qorti għandha tordna l-interdizzjoni ġenerali perpetwa minħabba l-fatt li l-imputat kien uffiċjal pubbliku meta wettaq ir-reati li qed jiġi akkużat bihom.

Il-Qorti hija ġentilment mitluba sabiex tapplika *mutatis mutandis* id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 5 ta' l-Att kontra l-Money Laundering, Kapitolu 373 tal- Liġijiet ta' Malta hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 23A(2) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta fil-konfront taż-żewg imputati .

Rat il-kunsens mogħti mill-Avukat Ġenerali a tenur tal-artikolu 370(4) tal-Kodiċi Kriminali biex il-każ jiġi trattat bil-proċedura sommarja¹;

Semgħet lill-imputat waqt l-eżami jwieġeb li mhux ħati;

Semgħet lill-Prosekuzzjoni tiddikjara illi b'referenza għat-talba fiċ-ċitazzjoni għall-ħruġ ta' Ordni ta' Qbid u Iffriżar a tenur tal-artikolu 5 tal-Kap. 373 tal-Liġijiet ta' Malta u l-artikolu 23A tal-Kodiċi Kriminali, ma tinsistix fuq il-ħruġ ta' din l-Ordni stante li l-imputat ħallas lura l-ammont kolli formanti mertu tal-ewwel żewġ akkużi u dan qabel ittiegħdet l-azzjoni kriminali;

Semgħet ix-xhieda u rat il-provi kollha, kif ukoll id-dokumenti esebiti;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ippreżentat mill-Prosekuzzjoni fit-23 ta' Ottubru 2023 kif awtorizzat bid-digriet tals-17 ta' Lulju 2023 u b'digriet ieħor tat-28 ta' Settembru 2023;

Rat illi n-nota ta' sottomissjonijiet ippreżentat mid-difiża fit-2 ta' Jannar 2024 giet hekk ippreżentat *fuori termine*;

Rat l-atti kollha;

Rat illi l-kawża kienet imħollija għal-lum għas-sentenza;

¹ Dok. LB1.

Ikkunsidrat;

Illi l-imputat huwa mixli b'kompliċita' fir-reati ta' frodi taħt l-artikoli 308 u 309 tal-Kodiċi Kriminali u fir-reat taħt l-artikolu 188 tal-istess Kodiċi.

Mix-xhieda tal-Uffiċjal Prosekutur jirriżulta li l-akkużi nibtu minn investigazzjoni li saret mill-Pulizija mill-Iskwadra kontra l-Frodi u l-Iskwadra kontra l-Hasil tal-Flus dwar allegazzjonijiet li saru b'mod anonimu fil-konfront ta' uffiċjali tal-Pulizija tas-Sezzjoni tat-Traffiku in konnessjoni ma' serq ta' fuel, skartar fuq il-post tax-xogħol, towing ta' dgħajjes fuq l-idejn u hlas ta' *protection money*². Madankollu, il-Qorti fehmet li l-investigazzjoni ffokat b'mod ewlieni fuq allegat skartar fuq il-post tax-xogħol minn uffiċjali tal-Pulizija fis-Sezzjoni tat-Traffiku li kienu jiġu allokati *voluntary extra duty*. Fil-fatt, ma nġiebu ebda provi konkreti u konklussivi in sostenn tal-allegazzjonijiet oħrajn appena msemmija: il-provi li tressqu mill-Prosekuzzjoni huma ċentrati l-iktar fuq l-allegat dikjarazzjonijiet foloz u frodi perpetrati in konnessjoni mal-*extra duty*.

Illi mill-atti u l-provi proċesswali l-Qorti fehmet illi l-*voluntary extra duty* jikkonsisti fil-prestazzjoni ta' servizz ta' uffiċjal tal-Pulizija li jkun offra li jagħmel doveri żejda, liema servizz jingħata fuq talba ta' individwu jew korp³, versu hlas għal dan is-servizz lill-Korp tal-Pulizija abbażi ta' rati miftiehma. Imbagħad, l-uffiċjal tal-Pulizija li jiġi assenjat jagħmel dawn id-doveri mill-Korp tal-Pulizija, jithallas mill-Korp skont ir-rati stabbiliti.

Il-Prosekuzzjoni ssejjes il-każ tagħha fuq l-allegazzjoni illi l-imputat, li fiż-żmien tal-kommissjoni tar-reati bejn Ġunju 2018 u Diċembru 2019 kien uffiċjal tal-Pulizija fil-grad ta' surgent bin-numru 853, kien parteċipi f'komplott organizzat u maħdum minn diversi uffiċjali tal-Pulizija fis-Sezzjoni tat-Traffiku, biex b'qerq u permezz ta' dikjarazzjonijiet invertieri, jinkiseb hlas indebitu għal *extra duty* meta effettivament,

² Ara xhieda tal-Ispettur Lianne Bonello, 6 ta' Lulju 2020.

³ Li mhux il-Korp tal-Pulizija nnifsu.

dawn *l-extra duties* ma jkunux inħadmu mill-uffiċjal tal-Pulizija li jkun ġie dettaljat jaħdimhom, komprijż l-imputat odjern. Skont il-Prosekuzzjoni, fit-twettiq tar-reati addebitati lilu, l-imputat Francis Larry Sciberras kien qed jaġixxi b'kompliċita' ma' diversi uffiċjali tal-Pulizija fit-Taqsima tat-Traffiku li kienu jaħdmu *voluntary extra duty*, senjatament fejn dan l-*extra duty* kien isir fuq talba ta' Trasport Malta fiż-żmien tal-proġett tal-bini tal-flyovers tal-Marsa u proġetti anċillari li kienu qed jitwettqu minn Infrastructure Malta. Ġie identifikat PS 1437 Norman Xuereb bħala l-persuna li kien imexxi din is-sistema għaliex kien hu li kien jiltaqa' mal-uffiċjali ta' Transport Malta u Infrastructure Malta minħabba hlasijiet⁴.

It-teżi tal-Prosekuzzjoni hi li mill-investigazzjonijiet li saru fir-rigward, senjatament mid-*data track device* li kien ikun imwaħħal fuq il-muturi tal-Pulizija tas-Sezzjoni tat-Traffiku, fosthom fuq il-mutur assenjat għall-użu mill-imputat, GVP 706⁵, kif ukoll minn *localisation data* tat-telefon ċellulari tiegħu, jirriżulta li fil-ħin tal-*extra duty* l-imputat diversi drabi ma kienx jinsab fiż-żona alllokata skont id-*detail* ċioe, fuq il-post tax-xogħol fejn kellu jkun stazzjonat fuq talba tal-persuna jew entita' li tkun talbet għal servizz ta' uffiċjal tal-Pulizija, iżda kien jiċċaqlaq minn lokalita' għal oħra u ta' sikwit ukoll jirriżulta li kien jinstab fil-lokalita' tar-residenza tiegħu, il-Fgura.

Ġie allegat ukoll li l-imputat kien jaħdem *extra duty* waqt il-ħin tax-*shifts* normali tax-xogħol u kien jirċievi huwa stess il-ħlas għall-*extra duty*, minkejja l-fatt illi f'każijiet fejn l-*extra duty* kien jinħadem waqt il-ħin normali tax-xogħol għaliex ma jkunx hemm biżżejjed uffiċjali tal-Pulizija li joffru jagħmlu *extra duty*, il-ħlas magħmul mill-entita' li tkun talbet għas-servizz, kellu jibqa' għand il-Korp tal-Pulizija⁶.

L-Ispettur Bernard Bunce xehed⁷ illi kien ġie allegat illi:-

⁴ Ara xhieda tal-Ispettur Bernard Bunce.

⁵ Ara xhieda ta' PS957 Colin Spiteri, paġna 827 tal-atti tal-kawża.

⁶ Ara xhieda tal-Ispettur Bernard Bunce.

⁷ Xhieda tad-19 ta' Ottubru 2020.

“.....Nispjega illi Transport Malta, u aktar tard infrastructure Malta kienet qabdet lill-Pulizija biex jaghmlu xogholijiet extra dan biex jikkontrollaw l-immaniggjar tat-traffikku waqt il bini tal-flyovers. Kien gie allegat illi waqt il-hin tax-xoghol il-pulizija jkunu qed jikkaverjaw, il-pulizija kienu jkunu qeghdin extra, u bil-kontra. Igifieri jekk kien hemm xift filghodu, qed ilahhaq għall-pulizija li suppost kienu xoghol wara nofsinhar u vici versa. Kien gie spjegat ukoll li hafna mill-koodinazzjonijiet kien qed jieh u hsebhom is-Surgent 1437 Norman Xuereb u dan ghax hu kien jihhendilja il-laqghat ma transport malta u kif ukoll il-hlasijiet...”

L-Uffiċjal Prosekutur, l-Ispettur Lianne Bonello fix-xhieda tagħha in kontro-eżami⁸, ippreċiżat illi l-akkużi dwar ir-reat ta’ frodi huma ċirkoskritti għall-episodji fejn l-imputat matul il-hin meta skont id-*detail* kellu jkun qed jaħdem *extra duty* għall-htigiet ta’ Transport Malta, ma kienx il-Marsa iżda l-Fgura. Fil-fatt, fix-xhieda tagħha, l-Uffiċjal Prosekutur ikkonfermat illi hija komputat l-ammont li allegatament jirrappreżenta l-qliġ illegali perċepit bħala riżultat tal-kommissjoni tar-reati addebitati, is-somma ta’ €3,711.90, abbażi tal-pagamenti imħallsin lill-imputat għal dawk ix-*shifts* fejn ġew riskontrati irregolaritajiet u xehdet ukoll illi l-akkużi nħargu fil-konfront tal-imputat minħabba l-fatt illi jirriżulta li diversi drabi meta kien dettaljat *extra duty*, ma kienx qieghed il-Marsa iżda kien jinsab fl-inħawi tal-Figura⁹. Spjegat iżda, illi għoddiet biss il-hlas perċepit għal xoghol *extra duty* meta jirriżulta illi effettivament l-imputat kien jinsab id-dar iżda f’ħafna okkażjonijiet fejn irriżultat illi f’xi *shift* tal-*extra duty* l-imputat ikun qatta’ bejn ftit minuti sa siegħa d-dar, ma daħlitx fil-komputazzjoni tagħha dwar l-ammont perċepit illegalment, l-ammont rappreżentanti l-hin mhux maħdum.

L-imputat Francis Larry Sciberras ma xehedx quddiem il-Qorti iżda rrilaxxa stqarrija waqt l-interrogazzjonijiet li sarulu fil-11 ta’ Frar 2020 u fit-12 ta’ Frar 2020. Hu stqarr illi ta’ sikwit kien iċempillu PS 1437 Norman Xuereb, li kien jieħu hseib id-*detail* tal-

⁸ Xhieda tat-2 ta’ Mejju 2023.

⁹ Il-Qorti fehmet illi l-Prosekuzzjoni komputat l-ammont li allegatament jirrappreżenta l-qliġ illegali perċepit bħala riżultat tal-kommissjoni tar-reati addebitati, abbażi tal-pagamenti imħallas lill-imputat għaldawk ix-*shifts* fejn ġew riskontrati irregolaritajiet.

extra duty, b'istruzzjonijiet godda u differenti minn dawk indikati fid-*detail*, fosthom biex jitlaq minn fejn ikun biex imur jaqdi postijiet oħrajn fejn kienu qed isiru xogħolijiet minn Infrastructure Malta. Hu spjega l-fatt illi l-apparat tad-data track juri li fil-ħin tal-*extra duty* huwa kien ikun bil-mutur f'postijiet differenti minn dak indikat fid-*detail*, billi stqarr illi l-*extra duty* ma jfissirx li jrid jibqa' l-ħin kollu f'post speċifiku iżda kien idur bil-mutur ('*roaming*') bir-radio mixgħul u ġieli kien jgħaddi quddiem id-dar u jieqaf ftit. Stqarr ukoll li ġieli kien jitlaq jiekol qabel jispicċa l-ħin tax-*shift* jew imur qadja jew id-dar iżda f'kull każ dejjem iżomm ir-radio mixgħul biex jekk ikun hemm bżonn, jerga' jmur fuq il-post. Ma kienx jiċċekkja l-ħlasijiet li kien jirċievi, siegħa b'siegħa, biex jassigura li jkun għamel il-ħin kollu fil-post stabbilit fid-*detail* tal-*extra duty* u ċaħad illi huwa qatt għamel xogħol ta' extra-duty waqt il-ħin tax-xogħol tiegħu.

Fl-istqarrija rilaxxata minnu fit-12 ta' Frar 2020, l-imputat stqarr li f'Novembru 2018 il-mara tiegħu kellha operazzjoni u kien talab lis-superjuri tiegħu biex jiġi assenjat *extra duty* f'żoni iktar qrib ir-residenza tiegħu u fir-rigward ipproduċa case summary report. Stqarr ukoll li kien hemm żmien meta kien qala' l-apparat tad-data track imwaħħal fuq il-mutur tiegħu iżda ma jiftakarx meta.

Ikkunsidrat;

L-imputat huwa mixli bir-reat ta' truffa, taħt l-artikolu 308 tal-Kodiċi Kriminali.

Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Carmela German** deċiż fit-30 ta' Diċembru 2004, intqal:

In tema legali gie ritenut minn din il-Qorti fis-sentenza tagħha tat-12 ta' Frar, 1999 fl-ismijiet Il-Pulizija v. Anthony Francis Willoughby li:

“Fil-ligi tagħna biex ikun hemm it-truffa jew il-frodi innominata irid ikun gie perpetrat mill-agent xi forma ta' ingann jew qerq, liema ingann jew qerq ikun wassal

lill-vittma sabiex taghmel jew tonqos milli taghmel xi haga li ggibilha telf patrimonjali bill-konsegwenti qligh ghall-agent (Il-Pulizija v. Emmanuele Ellul, App. Krim., 20/6/97; ara wkoll Il-Pulizija v. Daniel Frendo, App. Krim., 25/3/94). Dan it-telf hafna drabi jkun jikkonsisti filli l-vittma, proprju ghax tkun giet ingannata, volontarjament taghti xi haga lill-agent (Il-Pulizija v. Carmel Cassar Parnis, App. Krim., 12/12/59, Vol. XLIII.iv.1140).

Minn dan, u skont kif inhu paċifikatament assodat fil-ġurisprudenza prevalenti in materja, sabiex tinstab htija għar-reat ta' truffa jehtieg li jinkonkorru diversi elementi. Ibda biex irid ikun hemm rabta bejn is-sugġett attiv u is-sugġett passiv tar-reat u cioe' bejn minn qiegħed jikkometti ir-reat u l-vittma. Hemm imbagħad l-element materjali ta' dan r-reat u cioe' l-użu ta' ingann, raġġiri jew artefizji, li jwasslu lil vittma sabiex isofri it-telf patrimonjali. Dawn il-manuvri jridu jkun ta' natura li jimpresjonaw bniedem ta' intelligenza ordinarja u jridu jkun frawdolenti fis-sens li jehtieg li jkun impjegati biex jipperswadu lis-sogġett passiv jagħmel jew ma jagħmilx xi haga li twassal għa telf patrimonjali.

Dwar l-artifizzi intqal¹⁰ illi “hemm bzonn biex ikun reat taht l-artikolu 308 illi l-kliem jkun akkumpanjat minn apparat estern li jsahhah il-kelma stess fil-menti ta' l-iffrodat. Din it-tezi hija dik aċċettata fil-ġurisprudenza in materja. Per eżempju, fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri) fil-kawza **Reg vs Francesco Cachia e Charles Bech** (03.01.1896 – Kollez.XV.350) intqal illi “*quell' articolo non richiede solamente una asserzione mensioniera e falza, ma richiede inoltre che siano state impiegate, inganno, raggiro o simulazione, ed e' necessario quindi che la falza asseriva sia accompagnata da qualche atto diretto a darla fede.*”

¹⁰ **Il-Pulizija vs. Charles Zarb**, citat b'approvazzjoni mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza **Il-Pulizija vs. Omissis, Omar Caruana u Omissis** deċiż nhar l-14 ta' Lulju 2020

Jekk l-ingann jew qerq ikun jikkonsisti f' *'raggiri o artifizi'* – dak li fid-dottrina jissejjaħ ukoll *mise en scene* – ikun hemm it-truffa; jekk le, ikun hemm ir-reat minuri ta' frodi innominata (jew lukru frawdolent innominat)¹¹.

Hija meħtieġa wkoll il-prova dwar l-element formali tar-reat konsistenti fid-*dolo* ossia fl-intenzjoni tat-truffatur jew frodatur li jinganna sabiex jikseb profitt jew vantaġġ għalih innifsu.

Fir-rigward inġad:-

*"... illi jrid jkun hemm qabel xejn l-intenzjoni tal-frodatur li jipprokura b'ingann l-konsenja tal-flus jew oggett li jkun fi profit ingust tieghu. L-ingustizzja tal-profitt tohrog mill-artikolu 308 tal-Kodici Kriminali fejn il- kliem "bi hsara ta' haddiehor" ma jhallux dubbju dwar dan. Jigifieri biex ikun hemm l-element intenzjonali tar-reat ta' truffa, hemm bzonn li s-suggett attiv tar-reat fil-mument tal-konsumazzjoni tieghu ikun konxju tal-ingustizzja tal-profitt u b'dan il-mod il-legittima produttivita tal-profitt hija bizzzejjed biex teskludi d-dolo."*¹²

Jekk xi wieħed jew iktar minn dawn l-elementi huma nieqsa, allura ir-reat tat-truffa ma jistax jissussisti.

Illi applikat dan l-insenjament għall-fatti tal-każ li għandha quddiemha l-Qorti, minnufih tosserva illi l-Prosekuzzjoni naqset għal kollox milli tressaq prova kif imiss tal-ingann ossia r-raġġiri u manuvri li ġew impjegati mill-imputat biex jipperswadi lil haddiehor biex jagħmel jew ma jagħmilx xi haġa li minhabba fiha sofrat telf bi qligħ korrispondenti għalih. Jekk skont il-Prosekuzzjoni – għaliex fis-sottomissjonijiet tagħha naqset milli tfisser x'hiex jikkonsistu l-artifizzji li ntuzaw għall-perpretazzjoni tal-frodi – dawn il-manuvri intiżi għall-ingann tal-vittma jikkonsistu fid-dokument

¹¹ Ara, fost oħrajn, **II-Pulizija v. Carmelo Cassar Parnis**, App. Krim., 31/10/59, Vol. XLIII.iv.1137; **II-Pulizija v. Francesca Caruana**, App. Krim., 25/7/53, Vol. XXXVII.iv.1127; ara wkoll **II-Pulizija v. Giuseppe Schraier**, App. Krim., 3/3/56).

¹² **II-Pulizija vs. Charles Zarb**, *ibid.*

tad-*detail* u jew fil-ħruġ tal-fatturi lill-klienti fejn intalab il-ħlas ta' servizz li seta' mhux dejjem ingħata b'mod sħiħ jew imwettaq skupożament skont l-istruzzjonijiet mogħtija, dan mhux biżżejjed biex jikkostitwixxi l-apparat estern li huwa meħtieġ bħala element essenzjali tar-reat ta' truffa.

Ibda biex mhux kontestat illi l-fatturi għall-ħlas tas-servizz ta' *extra duties* rikjesti mill-klienti, fosthom Infrastructure Malta u Transport Malta, ma nħargux mill-imputat: dan hu affermat mill-Uffiċjal Prosekutur li fix-xhieda tagħha qablet li l-imputat ma kienx iffirma l-fatturi li nħargu lill-klient għall-ħlas. Jirriżulta wkoll illi d-dokument tad-*detail* kien jinħareġ minn PS 83 Alexandra Galea Sillato. Huwa minnu illi kif ingħad, l-imputat waqt il-ħin tal-*extra duty* mhux dejjem kien jinsab fil-post fejn kellu jkun stazzjonat skont id-*detail*, iżda m'hemm ebda prova kwalsiasi fil-proċess illi l-imputat kien f'konfossa biex jonqos mid-doveri tiegħu, ma' min kien inkarigat bil-proċess tal-ħruġ tad-*detail* jew il-fatturi għall-ħlas tal-*extra duty* lill-klienti.

B'mod speċifiku jingħad illi ma ngabitx prova li kien hemm xi komunikazzjoni u kuntatt bejn l-imputat u Norman Xuereb - l-allegat moħħ wara din il-konfossa - fir-rigward tal-mod kif ikun ġie dettaljat jew ikun inħadem l-*extra duty* tiegħu, jew li ngħata xi istruzzjonijiet biex ma jirrapportax għax-xogħol, jew jaqdi doveri ta' *extra duty* waqt il-ħin normali tax-xogħol, jew jaqdi dmirijiet oħrajn mhux relatati mad-*detail* tal-*extra duty* allokat lilu matul il-ħin tal-*extra duty* (fejn qed jiġi allegat li l-imputat ma kienx fuq il-post indikat skont id-*detail*).

Il-provi li ressqet il-Prosekuzzjoni huma fjakki wisq biex isawru f'moħħ il-Qorti l-konvinċiment illi l-imputat kien parti minn skema maħsuba biex tqarra lill-Korp tal-Pulizija jew lill-klient li jkun talab is-servizzi tal-Pulizija fuq bażi ta' *extra duty*, billi tingħata informazzjoni falza intiza biex tiżvija jew tipperswadi lil dak li jkun biex iħallas għal servizz li fir-realta' ma kienx qed jingħata mill-imputat u jew minn xi uffiċjali oħrajn tal-Pulizija mit-Taqsima tat-Traffiku. Dan ifisser li l-komplicita' asserita mill-Prosekuzzjoni m'hijiex ippruvata.

Dan ifisser li hi nieqsa l-prova ta' xi komplott jew ko-ordinazzjoni bejn l-imputat u terzi biex iqarrqu bil-Korp tal-Pulizija jew il-klienti li talbu għas-servizz ta' *extra duty*, u biex jagħmlu qligħ bi ħsara ta' haddieħor. Għall-Qorti dan kollu jfisser li l-komplicità' asserita mill-Prosekuzzjoni m'hijiex ippruvata.

Il-Qorti żżid tgħid ukoll illi l-fatt li seta' kien qed jiskarta waqt il-ħin ta' *extra duty* jista' jfisser biss illi l-imputat minflok wettaq dmirijietu, baqa' passiv, iżda żgur ma jfissirx li b'daqshekk ħoloq xi messa in xena biex jinganna lill-Korp tal-Pulizija u jew lill-klient biex jemmnu li s-servizz kien qed jiġi prestat, jew għamel użu minn raġġiri jew artifizzi li skont il-ġurisprudenza paċifika in materja, jikkostitwixxu element materjali tar-reat ta' truffa li mingħajr prova dwaru ma tistax tinstab ħtija. Fil-każ in diżamina, il-Qorti, wara li fliet bir-reqqa l-provi u dokumenti kollha proċesswali, ma riskontrat imkien xi prova il l-imputat asserixxa xi haġa falza u jew għamel b'xi azzjoni maħsuba din il-falzita' tingħata xejra ta' legittimità'.

Dan qed jingħad ukoll għaliex ma jirriżultax illi l-imputat kien jiffirma *time sheet* jew dokument ieħor b'indikazzjoni qarrieqa jew falza tal-ħin li jkun irrapporta fuq is-sit, u l-ħin li jkun telaq minn fuq il-post jew ma baqax iwettaq dmirijiet ta' *extra duty*, u li abbażi tad-dokument kien jinhareġ l-invoice għall-ħlas tal-*extra duties*. Kif ingħad qabel, id-dokument tad-*detail* tal-*extra duties* tas-Sezzjoni tat-Traffiku kien jinħadem mis-Surgent Alexandra Galea Sillato mingħajr prova li l-imputat kellu xi involviment fil-proċess tat-tnejjija ta' dan id-dokument jew fl-allokazzjoni tal-*extra duties* waqt il-ħin *tax-shift* normali¹³. In segwitu, il-fattura għall-ħlas kienet tintbagħat minn PS 1437 Norman Xuereb¹⁴ wara l-prestazzjoni tas-servizz, u ma saritx prova li f'dan kollu Norman Xuereb aġixxa bix-xjenza pożittiva li l-imputat ma kienx tassew ħadem

¹³ Fil-fatt, din l-ipotesi hi eskluża mix-xhieda ta' Alexandra Galea Sillato.

¹⁴ Mix-xhieda ta' Frederick Azzopardi u xhieda oħra, jirriżulta li PS 1437 Norman Xuereb li kien in-ness bejn il-klient u l-Pulizija li kienu jipprovdu s-servizz tal-*extra duty*.

il-ħin kollu tal-*extra duty* dettaljat lilu, jew abbażi ta' xi konfoffa bejn l-imputat u l-imsemmi Norman Xuereb.

Għalhekk, in-nuqqas tal-imputat li jirrapporta fuq il-post speċifikat għall-fini ta' *extra duty* puntwalment jew għall-ħin kollu allokat għall-*extra duty*, m'huwiex biżżejjed waħdu mingħajr prova tal-użu ta' apparat estern li jipperswadi lill-vittma tar-reat jemmen li ma kien hemm ebda nuqqas. Kif diġa' ngħad, ma kienx l-imputat il-persuna inkarigata bil-ħruġ tal-fatturi għall-ħlas tal-*extra duty* u fin-nuqqas ta' xi prova oħra li torbtu mal-ħruġ ta' invoices lill-klient għall-ħlas ta' servizz li jista' jkun ma ngħatax kif imiss, jew prova oħra li turi li l-imputat kien f'konfoffa mal-persuna li ħarġet dawn il-fatturi biex ma jwettaqx id-*detail* tal-*extra duty* kif imiss¹⁵, jonqos l-element tal-ingann kif ukoll tal-messa in xena bl-użu ta' apparat estern.

Ikkunsidrat;

Kif diġa' ngħad qabel, il-provi tal-Prosekuzzjoni ffokaw fuq l-*extra duties* li kienu jinħadmu biex jinqdew l-esiġenzi ta' Transport Malta u Infrastructure Malta. Dwar l-element tal-ingann b'rabta mal-*extra duty* li kien jinħadem speċifikament fuq talba ta' dawn iż-żewġ entitajiet, il-Qorti sejra tagħmel is-segwent i osservazzjonijiet.

Il-Prosekuzzjoni esebiet u għamlet riferenza għal email mibgħut fit-23 ta' Awwissu 2019 mill-Ispettur Pierre Guido Saliba lil diversi uffiċjali tal-Pulizija fis-Sezzjoni tat-Traffiku, fosthom l-imputat, fejn tahom struzzjonijiet biex meta jkunu xogħol *extra duty* ma' Transport Malta, ma jitbiegħdux mill-post speċifikat bħala *fixed point*. Dan in sostenn tat-teżi tagħha li daww l-istanzi fejn l-imputat instab li ma kienx fil-post speċifikat fid-*detail* fuq *extra duty* ta' Transport Malta, ma jistgħux jiġu ġustifikati bl-iskuża li kien idur fl-akkwati biex jikkontrolla t-traffiku. Madankollu, il-Qorti

¹⁵ Huwa minnu li Alexandra Galea Sillato xehdet illi hija kienet titħallas għal xogħol ta' *extra duty* minkejja l-fatt li ma kienetx tirrapporta fizikament fuq il-post speċifikat skont id-*detail* skont struzzjonijiet mogħtija lilha minn PS 1437 Norman Xuereb, iżda ma jirriżultax li dan l-arranġament sar ukoll fil-każ tal-imputat odjern u ma hemm xejn fl-atti u fil-provi li jstabbilixxi illi l-imputat kien jingħata struzzjonijiet minn terzi biex ma jirrapportax għall-*extra duty*.

tosserva li l-istruzzjonijiet in diżamina ngħataw tabilhaqq in konnessjoni ma’ “*extra duty with IM-TM at Marsa lights*” fejn skont id-detail l-*extra duty* kellu jinħadem bħala “*fixed point mat-traffic lights tal-Marsa*” biss. Għalhekk, fil-fehma tal-Qorti dan id-dokument ma jgħoddx bħala prova li l-imputat ma kienx obda l-istruzzjonijiet tas-superjuri tiegħu meta kien assenjat *extra duty* hlief fejn dan kien jikkonsisti f’*fixed duties* (“*Fixed duties TM*”). Għall-bqija, fejn skont id-detail l-uffiċjal tal-Pulizija kien mistenni jagħmel ronda tat-toroq fiż-żona formanti parti mill-proġett tal-Marsa u jassisti l-*flow* tat-traffiku fejn meħtieġ, il-fatt li l-imputat seta’ kien qed jiċċaqlaq minn post għal ieħor bil-mutur tiegħu matul il-hinijiet tal-*extra duties*, mhux prova tajba u sodisfaċjenti li l-imputat skarta minn xogħolu u li konsegwentement, id-dikjarazzjonijiet tas-siġhat ta’ xogħol *extra duties* li dwarhom ġie mitlub hlas mill-klient, huma foloz.

Huwa minnu li Clint Axisa xehed li ta’ sikwit ma kien ikun hemm ebda uffiċjal tal-Pulizija fil-post speċifikat fl-istruzzjonijiet mogħtija minn Transport Malta, iżda din ix-xhieda hi wisq ġenerika u ma tagħmel ebda riferenza għall-imputat jew għall-granet/hinijiet meta kien jaħdem shifts ta’ *extra duty* għall-esiġenzi ta’ Transport Malta. Barra minn hekk, l-*extra duties* dettaljati bħala “*Extra TM*” jew “*Insp. Rush hours*” u “*To patrol Gudja and MIA areas*”¹⁶ jikkonfortaw pjenament il-verżjoni tal-imputat fl-istqarrijiet tiegħu li din ix-xorta ta’ *detail* kien jikkonsisti f’rondi regolari mal-periferiji tal-proġett u mhux *fixed duties* f’post ossia *junction* jew roundabout skont kif speċifikat fid-*detail*.

Kemm hu hekk, mix-xhieda ta’ Frederick Azzopardi u d-dokumenti esebiti minnu, jirrizulta illi l-presenza ta’ uffiċjali tal-Pulizija kienet espressament meħtieġa minn Transport Malta u Infrastructure Malta biex jimmonitorjaw il-*flow* tat-traffiku mhux biss fl-inħawi tal-proġett tal-Marsa (“*Marsa junction Project*”) iżda wkoll f’diversi żoni oħrajn fejn kien hemm *diversions* fit-toroq u kwindi t-tendenza li jinħoloq kongestjoni u kaos ta’ traffiku minħabba t-twettiq tal-proġett tax-xogħolijiet. Proġett

¹⁶ Ara detail paġna 482 (6.11.2019),

li ġie deskritt bħala “*l-ikbar proġett li qatt kellna*”¹⁷, li kien qed jitwettaq ukoll f’waħda mill-iktar żoni strateġiċi tat-traffiku f’Malta fejn kuljum jgħaddi volum enormi ta’ traffiku u minħabba t-twettiq tal-proġett, dan kien jeħtieġ devjazzjoni kontinwa minn din iż-żona lejn toroq sekondarji, fuq medda ta’ sentejn jew iktar. Il-lokalitajiet differenti fejn kien meħtieġ preżenza ta’ uffiċjali tal-Pulizija jirriżultaw mill-pjanti esebiti minn Frederick Azzopardi u kienu jinkludu Luqa, Santa Luċija, Gudja, Tarxien, Bulebel/Zejtun, Paola u l-viċinanzi ta’ Hal Qormi¹⁸

Fil-fatt, Alexandra Galea Sillato, li kienet *detail officer* fis-Sezzjoni tat-Traffiku, xehdet illi ftit kienu l-okkażjonijiet meta Transport Malta kienet tindika l-post partikolari fejn kellu jkun stazzjonat l-uffiċjal tal-Pulizija li jagħmel l-*extra duty*, u dan skont kif jirriżulta wkoll mid-dokumenti tad-*detail* esebiti fl-atti.

L-istruzzjonijiet li ngħataw minn Infrastructure Malta fit-13 ta’ Jannar 2020 ikomplu jafferma li l-uffiċjali tal-Pulizija dettaljati fuq *extra duty* jiċċaqalqu minn lokalita’ għal oħra skont il-bżonn jew minħabba problemi ta’ traffiku imprevisti f’żoni differenti. Skont dawn l-istruzzjonijiet: “*Police office who will cover the Marsa junction project area and its vicinity including, St. Lucia, Paola and Hal Luqa area from 6am to 8pm*”¹⁹ filwaqt li Transport Malta kienet tat struzzjonijiet lil Norman Xuereb kienu jinkludu stazzjonar ta’ żewġ uffiċjali tal-Pulizija fil-junction ġewwa Santa Luċija kif ukoll “*patrolling of Triq Aldo Moro, Hamrun By-pass and adjacent roads on a daily basis*”²⁰.

Barra dan, Clint Axisa xehed li Transport Malta kellha bżonn: “*uffiċjali tal-Pulizija patrolling maż-żona, static maż-żona ... Kien ikollna stazzjonati Pulizija l-aktar fiċ-ċentru tal-Marsa, fiċ-ċentru ta’ Hal Luqa, Hal Tarxien, il-Gudja, Santa Luċija, dawk it-toroq kollha li jillidjaw għall-proġett tal-Marsa.*”²¹

¹⁷ Ara xhieda ta’ Clint Axisa, 20 ta’ Jannar 2021.

¹⁸ Ara pjanti esebiti f’pàġni 539, 548 u 542.

¹⁹ Dok. FA9.

²⁰ Dok. FA8, pàġna 552.

²¹ Pàġna 556 tal-atti proċesswali.

Min-naħa tiegħu Frederick Azzopardi xehed: “*Il-proġett tax-xogħolijiet kien wieħed dinamiku u d-deviations fit-toroq ukoll kienu jinbidlu, u bħala zona affettwata bix-xogħolijiet din kienet testendi mit-tarf ta’ Triq Aldo Moro, il-Marsa, u jibqa’ tiela’ sa Raħal Ġdid, Santa Luċija u Triq Garibaldi Ħal Luqa,*” fi kliem ix-xhud “*area enormi*”. Xehed ukoll: “*... fuq proġett partikolari, dak tal-Marsa, aħna tlabna l-ghajjnuna tal-Pulizija u għamlu diversi xogħolijiet, fosthom jidderiġu lit-traffiku, ikun fixed points jew inkella anki jkunu bil-muturi ronda, jiddeċiedu liema parti jkunu jkopru. ... ikun hemm ċertu pulizija f’ronda*”.

Minn dan kollu il-Qorti ma tistax teskludi jew ma tqisx bħala probabbli l-verżjoni illi l-imputat iċċaqlaq minn post għal ieħor jew mill-post speċifikat (*fixed point/duties*), minħabba struzzjonijiet li kienu jiġu mogħtija lilu, kif del resto jirriżulta mix-xhieda ta’ Frederick Azzopardi²² u Clint Axisa, jew għaliex kien fuq ronda (*patrol*)²³. Dan ifisser illi l-prova li l-imputat ma ħadimx l-*extra duty* skont id-*detail* m’hijiex konklussiva għaliex il-preponderanza tal-provi turi illi x-xogħol dettaljat lill-imputat ma kienx ta’ natura statika.

Ikkunsidrat;

Illi kollox magħdud, il-Qorti tqis illi l-unika prova li rnexxielha tressaq il-Prosekuzzjoni abbażi tal-*call profiles* u *data track records* assoċjati mal-imputat, huwa l-fatt illi l-imputat jista’ jkun li mhux dejjem wettaq id-doveri tiegħu skont l-esiġenzi tal-klient, ma rrapportax għall-*extra duty* għall-ħin kollu skont id-*detail*, u jew ma baqax stazzjonat biss f’post wieħed meta kien assenjat *fixed duty*. Izda dan il-fatt wahdu ma jikkostitwixxix moħssa qarrieqa li biha l-imputat induċa lill-klient jew lill-Korp tal-Pulizija biex jikseb il-ħlas u lanqas jikkostitwixxi prova li l-imputat aġixxa

²² “... aħna meta nċemplu u isma’ għandna t-traffic hemmhekk, kienu jmorru”.

²³ Xhieda tal-20 ta’ Jannar 2021. Kif xehdet ukoll l-Ispettur Lianne Bonello, l-Uffiċjal Prosekutur innifisha : “... kien hemm istanzi fejn qalli isma’ din l-*extra* hija skorta, jiena ovvjament ħa naqbad localisation differenti għax minix static kif qed tgħidli għax ma kontx f’dak il-post u jiena bħala l-persuna li ffirmajt ic-charges ħassejtni li minix konvinċenti (sic!) fuqhom għaliex jien min jien biex ngħid illi għadda minn dik it-triq u mhux minn triq oħra waqt li kien qiegħed jaqdi dmirijetu”

jew aħjar, naqas milli jaġixxi, dolożament u bil-ħsieb deliberat li jinduċi fi żball u b'hekk iqarra b'min kien sejjer fl-aħħar mill-aħħar iħallas għas-servizzi tiegħu.

Illi fil-fehma tal-Qorti, il-Prosekuzzjoni ma seħħilhiex tipprova li l-imputat aġixxa b'mod qarrieqi, wisq inqas irnexxielha tipprova l-eżistenza ta' ness bejn xi aġir qarrieqi adoperat mill-imputat, u xi att (jew ommissjoni) tal-vittma (il-ħlas għall-*extra duty*).

Fil-fatt, anke s-sistema kif kien jinħadem l-*extra duty* u jintalab il-ħlas mingħand il-klient, minnha nnifisha tkompli tnaqqax mill-prova dwar l-element tal-ingann ossia l-intenzjoni qarrieqa da parti tal-imputat: ma ntwerietx li l-imputat kien jirreklama l-ħlas ta' *extra duty* **wara** li kien diġa' jaf illi l-*extra duty* ma kienx ħadmu jew ma kienx ħadmu skont kif speċifikat fid-*detail*. Kif ġia' stabbilit, il-ħlas tal-*extra duty* kien jiġi mitlub permezz ta' fatturi maħruġin minn uffiċjali oħrajn tal-Pulizija abbażi tad-dokument tad-*detail* u mingħajr prova li dawn il-fatturi kienu jinħadmu wkoll abbażi ta' xi dikjarazzjoni, konferma jew dokument ieħor magħmul *ex post facto* mill-uffiċjali tal-Pulizija li jkunu ħadmu l-*extra duty* fil-perijodu relattiv.

Magħdud dan il-fatt illi l-klient seta' faċilment u liberament jistabbilixxi li s-servizz ma kienx qed jiġi prestat jew ma kienx imwettaq skont l-istruzzjonijiet u konsegwentement joġġezzjona għall-ħlas u jirrifjuta li jħallas. Fil-fatt, kif xehdu Clint Axisa u Frederick Azzopardi, mhux l-ewwel darba li kienu nnotaw huma personalment li l-uffiċjali tal-Pulizija li kellhom ikunu stazzjonati fil-junction jew roundabout partikolari skont il-ftehim, ma kienux hemmhekk u kienu jiġibdu l-attenzjoni tal-Ispetturi inkarigati mit-Taqsima tat-Traffiku fir-rigward. Madanakollu, mill-provi huwa stabbilit illi l-ħlas dejjem sar u Infrastructure Malta, li kienet inkarigata bil-ħlas tal-invoices²⁴, qatt ma rrifjutat li tħallas għas-servizz.

Huwa stabbilit ukoll mill-provi illi d-*detail* kien jinħadem, jithejja u jintbagħat kuljum minn PS 83 Alexandra Galea Sillato, lill-Control Room tal-Pulizija. Minn dan il-Qorti

²⁴ Ara xhieda ta' Clint Axisa, 20 ta' Jannar 2021, paġna 558 tal-atti proċesswali.

fehmet illi l-mod kif kien jiġi mqassam l-*extra duty*, komprijż fejn dan kien jiġi assenjat waqt il-*hin tax-shift* normali tax-xogħol tal-imputat, ma kienx fatt mistur mill-Korp tal-Pulizija li, s'intendi, kien jew kellu jkun pjenament konsapevoli dwar xi anomalitajiet fit-tqassim tal-*extra duty*²⁵. Mix-xhieda ta' Alexandra Galea Sillato, id-*detail officer* tas-sezzjoni tat-Traffiku fiż-żmien tal-akkużi, il-Qorti fehmet illi din l-anomaliya kienet dovuta wkoll għall-fatt illi ma kienetx dejjem issib uffiċjali fit-Taqsimat tat-Traffiku li kienu *off-duty* jew bil-*leave* jew disposti jaħdmu sigħat estiżi ta' *extra duty*, biex tassenzjalhom *extra duty* biex jinqdew l-esiġenzi ta' Transport Malta għal *extra duty* "*konna qisna ballun f'idejhom*"

Għalhekk hu evidenti li l-*"vittma"* ħallset għall-*extra duty* mhux għaliex ġiet indotta fi żball permezz ta' xi att qarrieqi, biex temmen li s-servizz kien effettivament twettaq u f'kull każ dan żgur mhux xi każ ta' xogħol fantażma li l-klient ġie indott mill-imputat odjern jew minn xi ħadd ieħor bil-komplicità tal-imputat, biex jemmen li ġie prestat iżda fil-verità qatt ma ġie mwettaq.

Il-Prosekuzzjoni naqset ukoll milli tressaq prova li l-imputat kellu xi involviment fil-proċess tal-*hłas* ta' xogħol *extra duty* f'każijiet fejn dan ikun inħadem parzjalment matul il-*hinijiet tax-shift* normali, biex il-pagament minflok ma jibqa' għand il-Korp tal-Pulizija kif xehed l-Ispettur Bernard Bunce, jiġi mdawwar lill-imputat u perċepit minnu.

B'żieda mal-premess, għandu jingħad illi f'dawk l-istanzi fejn l-imputat ġie dettaljat xogħol ta' *extra duty* waqt il-*hin* normali tax-xogħol skont ix-*shift*, il-Qorti ma riskontrat ebda prova li din is-sistema, jekk tassew kienet irregolari u intiża biex tqarra bil-Korp tal-Pulizija jew l-individwu jew entità li talbet għas-servizz, kienet issarraf attwalment fi qligħ indebiti lill-imputat. Dan qed jingħad għaliex il-Prosekuzzjoni naqset milli tipprowa li l-imputat ġie mħallas doppjament għal dak il-*hin* li jkun ħadem l-*extra duty* waqt il-*hin tax-shift* normali (bejn 2.00 p.m u 2.30 p.m.)

²⁵ Ara xhieda ta' Justin Camilleri, 25 ta' Frar 2021 u Dok. JC1.

F'dan il-kaz għalhekk l-element essenzjali għall-kummissjoni tar-reat tat-truffa u cioè' illi bl-aġir tiegħu, il-frodist induċa lill-vittma fi żball li permezz tiegħu il-vittma għamel jew naqas milli jagħmel xi haga bil-konsegwenza li ssofri telf patrimonjali, bi qligħ korrispondenti għall-agent, indubbjament ma jissussistix għaliex mhux ippruvat li l-imputat wera haga b'oħra biex iġieghel lill-Korp jew lill-klient jemmen li s-servizz kien ingħata kif imiss. Lanqas jirriżulta li gideb lil xi hadd biex abbaži ta' xi mensonja jinħareġ invoice għall-ħlas.

Izda dan iwassal lill-Qorti biex tagħmel ukoll is-segwenti konsiderazzjonijiet dwar in-nuqqas ta' prova dwar element ieħor essenzjali tar-reat ta' truffa.

Ikkunsidrat;

Illi anke jekk għal mument kellu jiġi aċċettat li hu riskontrabbli prova ta' ingann da parti tal-imputat odjern, liema ingann wassal biex l-imputat għamel qligħ illegali, huwa f'kull każ kompletament mankanti l-prova illi dan l-ingann jew falzita' asserita minnu sarrfu f'telf patrimonjali korrispondenti bi ħsara għas-soġġett passiv tar-reat. Jirriżulta mill-provi proċesswali illi s-sistema tal-*extra duty* kienet tinħadem billi l-klienti, f'dan il-każ Infrastructure Malta u Transport Malta, kienu jitolbu għal servizz ta' uffiċjal tal-Pulizija biex jaħdmu *extra duty* skont l-esigenzi tagħhom u kienu jħallsu lill-Korp tal-Pulizija abbaži tal-fatturi li kienu jinħarġu mill-istess Korp għas-servizzi reži skont ir-rati maqbula bejniethom. L-uffiċjal tal-Pulizija li kien jaħdem l-*extra duty* imbagħad kien jithallas għall-*extra duty* mill-Korp tal-Pulizija skont ir-rata fis-sieġha kif stabbilit fil-ftehim kollettiv applikabbli f'każ ta' *extra duty*.

Għall-Qorti dan ifisser illi jekk kien hemm xi telf patrimonjali soffert b'riżultat ta' xi qerq ipperpetrat mill-imputat, dan it-telf sofrih il-klient li jkun ħallas għal servizz mhux ipprestat jew mhux imwettaq kif imiss, u mhux il-Korp tal-Pulizija li jkun ħallas lill-uffiċjal tal-Pulizija, f'dan il-każ l-imputat, mill-fondi mħallsin mill-klient. Il-Korp tal-Pulizija f'każijiet bħal dawn, huwa l-kuntrattur li jkun ipprovda s-servizz u jkun

għamel ukoll, kif del resto jirriżulta mill-atti proċesswali, profitt għalih innifsu mill-provvizzjoni tas-servizz tal-impjegati tiegħu.

Iżda Frederick Azzopardi xehed li Infrastructure Malta ma sofra ebda telf jew dannu b'riżultat ta' xi nuqqasijiet fis-servizz prestat mill-imputat, u kkonferma illi s-servizz mogħti mill-Pulizija lil Infrastructure Malta kien wieħed tajjeb sija bħala kwalita' ta' xogħol imwettaq kif ukoll rati tal-ħlas tant illi qatt ma talab rimbors ta' xi flus li ġie mħallas lill-Korp tal-Pulizija għas-servizz ta' *extra duties* minħabba li s-servizz li ma kienx ingħata. Fil-fatt, ikkonferma fix-xhieda illi Infrastructure Malta dejjem ħallset l-invoices kollha li kienu jinħarġu mill-Korp tal-Pulizija għas-servizzi ta' *extra duties* reżi fuq talba tagħha u ta' Transport Malta u qatt ma ntalab ir-rifużjoni ta' xi pagament.

Kif ingħad diġa', il-ħlas tal-*extra duty* kien isir abbażi ta' invoices maħruġa in segwitu għall-prestazzjoni tas-servizz tal-*extra duty* u jekk il-klient ħass li ma kienx ingħata servizz kif imiss seta' jirrifjuta li jħallas. Fil-fatt, il-Qorti tistenna illi jekk tassew is-servizz rikjest mill-klient ma kienx ingħata, jew ma kienx qed jingħata fuq bażi sistematika, il-klient kien iwaqqaf is-servizz, jirrifjuta li jħallas jew, *de minimis*, jilmenta mal-Kummissarju tal-Pulizija²⁶. Iżda mill-provi jirriżulta li s-servizz baqa' jiġi mitlub minn Infrastructure Malta u Transport Malta konsistentement fuq medda ta' iktar minn sentejn mingħajr rapporti formali dwar nuqqasijiet sistematiċi fil-prestazzjonijiet u baqa' wkoll jiġi mħallas regolament, filwaqt li fil-każ tal-klient oħrajn, jirriżulta li dawn kienu ħallsu għas-servizz għaliex l-imputat irċieva s-sehem tal-ħlas dovut lilu²⁷.

²⁶ Mix-xhieda ta' Frederick Azzopardi jirriżulta illi kien hemm tliet każijiet biss fejn ġew riskontrati nuqqasijiet mill-Pulizija li kienu dettaljati fuq xogħol ta' Transport Malta jew Infrastructure Malta; każ minnhom fejn huwa stess kien irrapporta li ma kienx hemm Pulizija mar-roundabout tad-Dinitrol skont l-istruzzjonijiet li kienu ngħataw. Iżda għall-bqija, ma jaf b'ebda każ ieħor fejn l-istruzzjonijiet ma ġewx obduti jew is-servizz mitlub ma ngħatax.

²⁷ Hadd mill-klienti (ħlief għal Transport Malta u Infrastructure Malta) li talbu għas-servizz ta' uffiċjal tal-Pulizija iżda qed jiġi allegat mill-Prosekuzzjoni li s-servizz, li kien dettaljat lill-imputat bħala voluntary *extra duty*, ma kienx ingħata – fosthom il-Kunsill Lokali Santa Venera, Galletta Construction u MTV 2019, ma xehdu quddiem il-Qorti biex jikkonfermaw li s-servizz ma ngħatax u jekk kienux ilmentaw mal-Korp tal-Pulizija li kienu ħallsu għal servizz li ma ġiex ipprovdut.

Huwa minnu li Clint Axisa xehed illi f'diversi okkazzjonijiet kellu jċempel lis-Superintendent Walter Spiteri biex jilmenta li minkejja l-istruzzjonijiet kuntrarjament għal dak li jkun gie maqbul, l-uffiċjali tal-pulizija ma kienux preżenti biex jimmaniġjaw it-traffiku fil-postijiet miftiehma u kienu jiġu biss wara. Madankollu, ix-xhud mhux biss ma setax jgħid li l-uffiċjali tal-Pulizija kienu qed jiskartaw u ma indika l-ebda data partikolari jew episodju li l-Qorti tista' tasal għall-konkluzjoni li l-imputat kien wieħed mill-uffiċjali tal-Pulizija li kien qed jaħdem *extra duty* f'dawn l-okkazzjonijiet, iżda wkoll imkien ma xehed illi ma riedx iħallas għas-servizz jew ta struzzjonijiet biex jintalab rifużjoni ta' xi pagament li sar fir-rigward.

Il-korollarju ta' dan hu, inevitabbilment, li hu mankanti l-element tat-telf patrimonjali għas-soġġett passiv tar-reat b'riżultat ta' xi qerq imwettaq mill-awtur tar-reat ta' frodi ("*bi ħsara ta' haddieħor*"). Kif stabbilit qabel, ir-reat ta' frodi jeħtieġ l-eżistenza ta' ħsara ekonomika lis-soġġett passiv u f'dan il-każ, il-Qorti tistenna illi jekk tassew is-soġġett passiv sofra telf patrimonjali, dan jiġi ppruvat bix-xhieda tal-istess soġġett passiv. Iżda fil-każ li għandha quddiemha, l-uniku vittma potenzjali tar-reat xehed li ma sofra ebda danni u qatt ma ħass li kellu jitlob ir-rifużjoni ta' xi ħlasijiet li wettaq lill-Korp tal-Pulizija għas-servizz provdut stante illi huwa kien sodisfatt bis-servizz.

Dan ifisser li jonqos ukoll il-prova tal-element materjali ta' qligħ bi ħsara ta' haddieħor.

Evidentement, il-Korp tal-Pulizija nnifsu ma jistax jitqies li huwa s-soġġett passiv tar-reat jew li sofra xi telf patrimonjali b'riżultat tan-nuqqasijiet tal-uffiċjali tiegħu, mhux biss għaliex m'hemm ebda prova li huwa gie mitlub jirrimborsa jew effettivament irrifonda lill-klienti tiegħu il-ħlasijiet kollha li perċepixxa minn Infrastructure Malta²⁸ in linea ta' *extra duty* – li jfisser li dawn il-pagamenti żammhom għalih – iżda tabilhaqq għaliex huwa u talab u rċieva mingħand l-imputat odjern rifużjoni tal-

²⁸ Mix-xhieda jirriżulta li Infrastructure Malta kienet tħallas ukoll għal *extra duty* li jkun gie mitlub għan-nom ta' Transport Malta wkoll.

hłasijiet qed jiġi allegat li sarulu indebitament għal xogħol ta' *extra duty* li ma ġiex imwettaq jew ma ġiex ipprestat kif imiss.

Għall-Qorti, il-fatt illi l-Korp tal-Pulizija aċċetta rifużjoni mingħand l-imputat ta' ammonti li qed jallega li jirrappreżenta qligħ b'qerq, mingħajr ma ttrasmetta dawn l-ammonti lil Transport Malta jew Infrastructure Malta, ifisser ukoll li l-Korp għamel arrikkiment indebitu. Ma jirriżultax mix-xhieda x'sar mill-pagament li għamel l-imputat fis-somma ta' €3711.90 in linea ta' rimbors tal-hłas ta' *extra duty* allegatament mhux maħdum skont id-*detail*, iżda hu eskluż mix-xhieda ta' Frederick Azzopardi li dan ġie rifuż lil Infrastructure Malta.

Dan ifisser li jonqos ukoll il-prova tal-element materjali ta' qligħ bi ħsara ta' haddieħor.

In konkluzjoni, il-Qorti tosserva illi jekk il-provi proċesswali, fosthom id-*datatrack locations* tal-mutur assenjat lill-imputat²⁹ u l-*localisations* tat-telefon ċellulari tiegħu³⁰, juru illi l-imputat ġie mħallas indebitament għaliex kien skarta jew naqas milli jeżegwixxi d-doveri dettaljati lil fuq bażi ta' *extra duty*, dan jagħti lok għal jedd ta' azzjoni ċivili għar-rifużjoni ta' hłas għal servizz li ma ġiex ipprestat bi ksur tal-obbligu kontrattwali rilevanti. Mingħajr, iżda, provi addizzjonali li jistabbilixxu wkoll li l-imputat għamel dan il-qligħ b'riżultat ta' qerq u ingann adoperat minnu, il-prova waħedha ta' skartar minn fuq il-post tax-xogħol mhux biżżejjed għal sejbien ta' htija għar-reat ta' frodi.

Għaldaqstant, dan kollu magħdud hija l-fehma tal-Qorti li l-Prosekuzzjoni naqset milli tipprova kif imiss diversi elementi tar-reat ta' truffa, u għalhekk ma tistax tinstab htija fl-imputat għar-reat taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9.

Ikkunsidrat;

²⁹ Bin-numru ta' registrazzjoni GVP 706.

³⁰ 99409158 – ara xhieda ta' Charmaine Zammit in rappresentanza ta' Vodafone Limited – xhoeda tal-14 ta' Settembru 2020.

Illi jmiss li tigi trattata l-kwistjoni tal-htija o meno tal-imputat għar-reat ta' qligħ b'qerq, jew frodi nnominata taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9. L-elementi essenzjali tar-reat ta' truffa u r-reat ta' frodi nnominata huma identiċi u huma biss il-mezzi adoperati biex jigi perpetrat l-ingann li jiddistingwi t-truffa mir-reat minuri. Filwaqt li kif rajna diġa', ir-reat ta' truffa jeħtieġ l-użu ta' apparat estern konsistenti f'raġġiri jew artifizzji li jsaħħaħ il-kredibbilita' tal-affermazzjonijiet menzonjeri tal-frodatur, ossia l-messa in xena, fir-reat minuri taħt l-Artikolu 309 tal-Kap. 9 ir-“raġġiri” jew l-“artifizzji” m'humienx fost l-elementi kostituttivi tar-reat u allura anke gidba sempliċi hija biżżejjed għall-kommissjoni ta' dana ir-reat, basta li din tkun saret bi hsieb frawdolenti u twassal sabien il-vittima u cioe' is-suġġett passiv ta' dan ir-reat isofri xi telf patrimonjali bil-konsegwenti arrikkiment għal min jgħid dik il-gidba³¹.

Il-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Enrico Petroni et**³² riteniet-

“Kwantu għall-kwistjoni mqajjma mill-appellanti u cioe` jekk il- “gidba semplici” – a differenza tal-artifizzi u raggiri – tistax tammonta ossia twassal għar-reat ta' frodi innominata, ir-risposta hija certament fl-affermattiv, basta li tali gidba tkun effettivamente tammonta għal “qerq”, cioe` tkun intiza jew preordinata sabien il-persuna l-oħra (il-vittima) tagħmel jew tonqos milli tagħmel xi haga li ggibilha telf patrimonjali bil-konsegwenti arrikkiment għal min jgħid dik il-gidba, u basta, s'intendi, li tkun effettivamente waslet għal dan it-telf minn naha u arrikkiment min-naha l-oħra.”

Kif diġa' ġie stabbilit fil-konsiderazzjonijiet li saru għall-fini tal-ewwel imputazzjoni dwar ir-reat ta' truffa taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9, hija nieqsa l-prova fil-grad meħtieġ fil-kamp kriminali għas-sejbien ta' htija għal reat kriminali, dwar l-element tal-ingann. Kif diġa' ġie stabbilit, il-fatt illi l-imputat jista' jkun li ma ħadimx is-siġhat

³¹ Ara sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Carmela German**, deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali Inferjuri 30.12.2004.

³² Deċiża 9 ta' Ġunju 1998.

kollha tal-*extra duty* li għalihom gie mħallas, għalkemm jista' jfisser li kien qed jiskarta mix-xogħol, m'huwiex biżżejjed biex jiġi ppruvat l-element tal-ingann meħtieġ għal sejbien ta' htija għar-reat ta' qligħ b'qerq. Inoltre, għalkemm jista' jkun illi saru dikjarazzjonijiet mhux għal kollox veritieri jew korretti fl-*invoices* ippreżentati għall-ħlas lill-klient, in kwantu l-ammont ta' sigħat maħduma fuq bażi ta' *extra duty*, ma giex ippruvat sodisfaċjentement in-ness bejn dawn id-dikjarazzjonijiet u l-imputat. Ma giex ippruvat lanqas l-element tat-telf lill-vittma u n-ness bejn dan it-telf u xi ingann perpetrat mill-imputat: kif gie abundantement stabbilit, ma ntweriex li l-klienti li talbu għas-servizz ta' *extra duty* bi ħlas, qatt ilmentaw mal-Korp tal-Pulizija li ġew imqarrqa u jew talbu r-rifużjoni ta' xi pagament li gie effettwat lill-Korp fir-rigward. Fuq kollox, ma giex ippruvat li l-imputat irċieva pagament in eċċess ta' dak li kien dovut lilu in kwantu daww l-istanzi fejn l-ewwel nofs siegħa tal-*extra duty* kien jaħbat waqt il-ħin normali tax-xogħol tiegħu.

Għalhekk, il-Qorti ma tistax issib lill-imputat ħati tar-reat minuri ta' frodi taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9, addebitat fit-tieni imputazzjoni.

Ikkunsidrat;

Illi l-imputat gie mixli wkoll bħala “*kompliċi ta' dikjarazzjonijiet foloz jew tagħrif falz lil awtorita' pubblika kif ukoll kompliċi tal-użu tal-istess dikjarazzjonijiet foloz.*”

B'dan il-Qorti fehmet illi l-imputat qed jiġi mixli b'kompliċita' fir-reat imsejjaħ “*dikjarazzjoni falza jew tagħrif falz lil awtorita' pubblika*” taħt l-artikolu 188 tal-Kap. 9, li jipprospetta htija f'kull min, sabiex jikseb xi vantaġġ jew benefiċċju għalih innifsu jew għal haddieħor, f'xi dokument maħsub għal xi awtorità pubblika, xjentement jagħmel dikjarazzjoni jew stqarrija falza, jew jagħti tagħrif falz. Jidher ukoll li fit-tfassil ta' din l-imputazzjoni il-Prosekuzzjoni addebitat lill-imputat ukoll ir-

reat taht l-artikolu 189 tal-Kap. 9, safejn jikkonċerna l-użu ta' xi dokument ieħor falsifikat³³.

Il-Qorti, kif ġie kkunsidrat, aktar qabel, tqis illi mill-provi li ressqet il-Prosekuzzjoni ma ġiex ippruvat sodisfaċjentement li l-imputat għamel dikjarazzjoni falza jew ta tagħrif falz dwar il-ħidma tal-extra duties li kienu dettaljati lilu. Dan qed jingħad għaliex ma nġiebet ebda prova li l-imputat kien jagħmel dikjarazzjonijiet foloz tal-ħin li jkun irrapporta għax-xogħol, u jew il-ħin li jkun telaq minn fuq il-post jew ma baqax iwettaq dmirijiet ta' *extra duty*, inkluż f'xi dokument, li abbażi tagħhom jiġi komputat, jew jintużaw biex jiġi komputat, l-ammont dovut mill-klient. Minn ezami tal-provi proċesswali l-Qorti fehmet illi skont is-sistema li kienet titħaddem fir-rigward tal-extra duty, il-fattura għall-ħlas li kienet tinħareġ in segwitu għall-prestazzjoni tas-servizz, kienet tinħareġ mhux mill-imputat iżda minn terzi mingħajr, iżda, ma ġie ppruvat kif imiss li dan sar jew kien isir bil-komplicità' tal-imputat Francis Larry Sciberras skont kif maħsub fid-dispożizzjonijiet tal-artikolu 42 tal-Kap. 9. Kif diġa' ġie stabbilit, ma jirrizultax li l-imputat kellu ebda involviment fil-ħruġ tal-fatturi għall-ħlas tal-extra duty, anke dawk li qed jiġi allegat li kien fihom dikjarazzjonijiet foloz jew tagħrif falz dwar il-ħinijiet ta' ħidma ta' extra duty.

Għaldaqstant, l-imputat ma jistax jinstab hati għar-reat taht l-artikolu 188 tal-Kap. 9 u lanqas tar-reat konsistenti fl-użu ta' dokument falsifikat taht l-artikolu 189 tal-Kap. 9.

Għal dawn il-motivi kollha, ma ssibx lil FRANCIS LARRY SCIBERRAS hati ta' ebda wahda mill-imputazzjonijiet miġjuba kontrih, u konsegwentement tilliberah minn kull htija u piena.

DR. RACHEL MONTEBELLO

MAGISTRAT.

³³ Ir-reat taht l-artikolu 188(1) tal-Kap. 9 jeħtieġ ukoll il-prova li d-dikjarazzjonijiet foloz magħmula mill-awtur tar-reat, jew it-tagħrif falz mogħti fid-dokument, kienu maħsuba biex jinkiseb xi vantaġġ għalih innifsu iżda l-Prosekuzzjoni, fit-tfassil tat-tielet imputazzjoni, naqset milli tirriproduċi l-kliem rilevanti tal-artikolu 188 tal-Kap. 9.